

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 10/12
Люксембург, 16 февруари 2012 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-542/09
Европейска комисия/Нидерландия

Генерален адвокат Sharpston счита, че действащото в Нидерландия правило, което ограничава финансирането за обучение в чужбина само за студенти, които са пребивавали в Нидерландия през 3 от последните 6 години, е в разрез с правото на ЕС относно свободното движение на работниците

Въпреки че това правило по принцип би могло да се обоснове със своята социална цел, Нидерландия не доказва, че изискването за пребиваване е подходящо и пропорционално средство за постигането ѝ

Нидерландското законодателство за финансирането на висшето образование определя лицата, които могат да получават финансиране за обучение в страната и чужбина. Работници мигранти в Нидерландия и членовете на техните семейства имат право на финансиране за обучение в Нидерландия независимо от мястото си на пребиваване.

За да получат обаче финансиране, предназначено за висше образование извън Нидерландия (наречено „MNSF“), студентите трябва да са пребивавали законно в Нидерландия през поне три от шестте години преди да започват обучението си в чужбина. Това изискване се прилага независимо от гражданството на студентите.

В рамките на производство за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка, образувано срещу Нидерландия, Комисията иска от Съда да установи, че като въвежда такова изискване за пребиваване, Нидерландия упражнява непряка дискриминация по отношение на работниците мигранти, и по-специално на пограничните работници и членовете на семействата им, които са на тяхна издръжка, и по този начин не е изпълнила задълженията си съгласно правото на ЕС.

Според генерален адвокат Eleanor Sharpston практиката на Съда потвърждава, че принципът на равно третиране на работниците мигранти по отношение на социалните предимства¹ се прилага за гражданите на държава членка, които работят в друга държава членка, и за членовете на семействата им, които са на тяхна издръжка. Пограничните работници, които по дефиниция пребивават извън държавата членка, в която работят, се числят към тази категория и те, както и членовете на техните семейства също се ползват от правото на равно третиране.

Генералният адвокат не е съгласна с твърдението на Нидерландия, че работниците, които полагат труд в Нидерландия, но пребивават извън страната, не са в сходно положение с работниците в Нидерландия и с работниците мигранти, пребиваващи в страната, поради което е налице обективно различие между тези две категории, обуславящо изискването за пребиваване. Нидерландия предоставя финансиране на децата на работници мигранти за обучение в Нидерландия. В този смисъл генералният адвокат счита, че държавата имплицитно приема, че поне някои от децата на работници мигранти биха проявили склонност да учат в Нидерландия и следва да получават финансиране за такова обучение. При това положение вече няма основание да се твърди, че местопребиваването

¹ Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 година относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2-12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 1), член 7, параграф 2).

автоматично определя къде ще учи работникът мигрант или неговото дете. Така тя стига до извода, че местопребиваването не може да се използва като обективен критерий за различно третиране.

Според генералния адвокат изискването за пребиваване представлява непряка дискриминация спрямо работниците мигранти. Поради същността си, изискването за минало, настоящо или бъдещо пребиваване (особено ако предвижда пребиваване за определено време) вероятно в по-малка степен ще засегне работници, които са граждани на държавата членка, налагаща изискването, отколкото работници мигранти, които са в сходно положение. Това е така, тъй като подобно условие *винаги* разграничава работниците, които не трябва да се преместят, за да го изпълнят, и работниците, които трябва да се преместят. Първите обикновено, макар и вероятно невинаги, по-скоро са граждани на приемащата държава членка. Генералният адвокат счита, че е по-вероятно нидерландските работници да могат да удовлетворят изискването на правилото за 3 от 6-те години в сравнение с работниците мигранти, пребиваващи в Нидерландия, и така стига до извода, че изискването за пребиваване представлява непряка дискриминация.

Нидерландия обосновава дискриминационното изискване за пребиваване с неговата икономическа и социална цел.

Генерален адвокат Sharpston счита, че Нидерландия не може да се позовава на финансови опасения, за да оправдае дискриминационно третиране на работници мигранти и издържаните от тях членове на семействата им. Ако държавите членки предоставят социално предимство на собствените си работници, те следва да го осигурят при равни условия и на работниците мигранти. Всяко ограничение, наложено поради финансови съображения, трябва да се прилага при равни условия спрямо местни работници и спрямо работници мигранти. Поради това Нидерландия не може да обоснове правилото за 3 от 6-те години по икономически съображения.

Генералният адвокат обаче приема легитимната социална цел да се увеличи студентската мобилност от Нидерландия към други държави членки и да се работи със студенти, които вероятно ще използват опита, натрупан в чужбина, за да обогатят нидерландското общество и (евентуално) нидерландския пазар на труда.

Все пак според генералния адвокат Нидерландия не изтъква убедителни аргументи, че изискването за пребиваване е подходящо с оглед постигането на тази социална цел. Тя приема, че местопребиваването на студентите, преди да следват висше образование, може да окаже известно въздействие върху мястото, където се обучават, както и че условието за пребиваване препятства студентите да използват MNSF, за да се обучават там, където пребивават, тъй като студентите, пребиваващи извън Нидерландия, нямат право да кандидатстват за MNSF.

Тя не е убедена обаче, че съществува явна връзка между това къде студентите пребивават, преди да следват висше образование, и вероятността те да се завърнат в Нидерландия след завършване на обучението си в чужбина. Според нея Нидерландия също не е установила, че изискването за пребиваване не надхвърля необходимото за увеличаване на студентската мобилност и идентифициране на целевата група. По тази причина тя установява, че Нидерландия не е доказала, че изискването за пребиваване е подходящо и пропорционално средство за идентифициране на групата студенти, на които желае да предостави MNSF.

Затова генерален адвокат Sharpston стига до извода, че макар изискването за пребиваване по принцип да може да се обоснове със социални съображения, Нидерландия не доказва, че то е подходящо и пропорционално средство за постигането на тази цел.

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предложат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им

е поверено. Съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Искът за установяване на неизпълнение на задължения, насочен срещу държава членка, която не е изпълнила задълженията си, произтичащи от правото на Европейския Съюз, може да бъде предявен от Комисията или от друга държава членка. Ако Съдът установи неизпълнението, съответната държава членка трябва да се съобрази с решението във възможно най-кратък срок. Когато Комисията прецени, че държавата членка не се е съобщила със съдебното решение, тя може да предяви нов иск, като поиска налагане на имуществени санкции. В случай обаче, че Комисията не е уведомена за мерките по транспониране на дадена директива, по нейно предложение от Съда могат да бъдат наложени санкции на етапа на първото съдебно решение.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на заключението се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Палюва ☎ (+352) 4303 3708

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106